

Motion till riksdagen 2007/08:Ub360

av **Lars U Granberg (s)**

Säkert surfande och chattande på Internet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning om säkerhet på Internet för grundskolan.

Motivering

Ecpat – en ideell förening som arbetar med att förebygga och stoppa barnsexhandel – uppger att lärare, skolungdomar och föräldrar ofta kontaktar föreningen för att ställa frågor om vad man kan göra eller vem man ska vända sig till med frågor relaterade till Internet när barn har farit illa.

Föreningen har länge föreläst för ungdomar om farorna på nätet. ”InternetAction”, ett av Ecpats projekt som gick ut på att uppmärksamma mellanstadieeleverna på att det finns personer som söker kontakt med barn på Internet i sexuellt syfte, överlämnades till Skolverket och Utbildningsdepartementet. Projektet finns med i svenska regeringens handlingsplan mot kommersiell sexuell exploatering av barn, (november 1999), där det står att materialet från InternetAction ska användas och spridas så att fler elever får del av budskapet. Detta har dock ännu inte genomförts.

Även i regeringens proposition 1999/2000:86 Ett informationssamhälle för alla nämns denna kampanj, och i riksdagsbeslutet med anledning av propositionen sägs att ”regeringen skall utöver nationella åtgärder aktivt delta i det internationella arbetet för att skapa ett gott skydd för barn i en globaliserad medievärld”. Än så länge anser jag att barn i Sverige inte har ett ”gott skydd i en globaliserad medievärld”.

Idag känner många barn till att de ska vara försiktiga i kontakten med personer de träffar på Internet, som exempelvis att de inte ska lämna ut personliga uppgifter och alltid bör ha någon betrodd person med vid första fysiska mötet. Det råder dock fortfarande stor brist på insikt om konse-

Fel! Okänt namn på

kvenserna av att lägga ut bilder på sig själv, använda webbkameran osv. Unga flickor beskriver exempelvis att de är beroende av att lägga ut bilder på sig själva för att upprätthålla sitt självförtroende. Bilderna blir inte sällan sexualiserade och leder många gånger till alltmer utmanande bilder. En del ungdomar visar upp sig i webbkameran mot ersättning, ovetandes om att bilden/filmen sparas och sprids för all framtid. Dessa bilder/filmer kan senare användas i utpressningssyfte för att tvinga fram alltmer vågade bilder. Utpressningssituationen leder många gånger till att barnen inte vågar berätta för någon anhörig på grund av skam och rädsla. Då frågorna oftast inte berörs i skolundervisningen förebyggs varken liknande situationer eller hjälps de elever som redan har drabbats.

Mot bakgrund av att tillgång till datorer och Internet finns för i stort sett alla skolelever, på alla skolor i Sverige idag och dagligen används i undervisningen borde det vara en självklarhet att skolan tar sitt ansvar och lär eleverna hur de ska förhålla sig till Internet. Denna kunskap bör även sättas in i ett större sammanhang som behandlar ungdomars självkänsla, det alltmer sexualiserade samhället och genusfrågor.

I en undersökning som genomfördes av Ecpat Sverige år 2006 bland ungdomar i åldern 13–25 bekräftas att även ungdomarna själva anser att ”säkert surfande på Internet – pedofila aktiviteter på Internet” bör läras ut i skolan.

Kunskap om säkerhet på Internet måste omgående införas i grundskolans undervisning. Kunskapen måste läras ut så snart datorer används i undervisningen. Kunskapen ska nå alla barn i alla skolor i Sverige.

Följaktligen måste denna kunskap också ingå som en del av lärarutbildningen och annan utbildning som vänder sig till vuxna som vistas i skolmiljön. En ökad kunskap hos lärarna och annan personal i skolan kommer förhoppningsvis också att bidra till en miljö där barn som är i riskzonen eller har blivit utsatta har någon vuxen att vända sig till, någon som förstår problemen.

I FN:s barnrättskommittés slutrapport till den svenska regeringen från januari 2005 underströks att Sverige måste ”strengthen the protection measures for children who are using Internet and the awareness-raising programmes for children about the negative aspect of Internet”.

Det är hög tid att alla barn i Sverige omfattas av de rättigheter som barnkonventionen föreskriver.

Stockholm den 3 oktober 2007

Lars U Granberg (s)